

Predmet C-72/24 [Keladis I]¹**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

30. siječnja 2024.

Sud koji je uputio zahtjev:

Dioikitiko Protodikeio Thessalonikis (Upravni sud u Solunu, Grčka)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

30. studenoga 2023.

Tužitelj:

HF

Tuženik: Anexartiti Archi Dimosion Esodon (Nezavisno tijelo za javne
prihode)**Predmet glavnog postupka**

Tužba za poništenje poreznih rješenja kojima je utvrđena tužiteljeva suodgovornost za kaznena djela krijumčarenja, naloženo mu plaćanje povećanih carina zbog tih kaznenih djela, utvrđena njegova solidarna odgovornost za plaćanje cijelog iznosa navedenih povećanih carina te mu je solidarno s drugim suodgovornim osobama pripisana odgovornost za plaćanje cijelog iznosa PDV-a (porez na dodanu vrijednost) koji je utajen na svakoj uveznoj deklaraciji.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Zahtjev za prethodnu odluku – Carine – Porez na dodanu vrijednost (PDV) – Carinska vrijednost – Deklariranje carinske vrijednosti koja je manja od stvarne

¹ Ovaj je predmet dobio fiktivni naziv, koji ne odgovara nijednom od imena stanaka u postupku.

vrijednosti – Oporezivi iznos PDV-a – Tržišna vrijednost – Utvrđivanje– Način utvrđivanja tržišne vrijednosti – Subjekt koji je dužan platiti PDV na uvoz

Prethodna pitanja

1. Ispunjavaju li statističke vrijednosti koje se nazivaju „ulazne cijene” (*threshold values*) – „pravedne cijene” (*fair prices*), koje se temelje na Eurostatovoj statističkoj bazi podataka COMEXT, proizlaze iz OLAF-ova informatičkog sustava (AFIS – *Anti Fraud Information System*), koji obuhvaća aplikaciju *Automated Monitoring Tool* (AMT), i kojima nacionalna carinska tijela mogu pristupiti preko odgovarajućih elektroničkih sustava, zahtjev u skladu s kojim pristup trebaju imati svi gospodarski subjekti, kao što je to pojašnjeno u presudi od 9. lipnja 2022., C-187/21, Fawkes Kft.? Jesu li podaci koji su u njima sadržani samo zbirni podaci u smislu definicije iz uredbi br. 471/2009 i br. 113/2010 o statistici Zajednice u vezi s vanjskom trgovinom s državama nečlanicama, koje su bile na snazi u relevantnom razdoblju?

2. U okviru naknadne provjere, kada nije moguće izvršiti fizičku provjeru uvezene robe, mogu li nacionalna carinska tijela upotrebljavati statističke vrijednosti iz baze podataka COMEXT, pod uvjetom da se smatra da su općenito dostupne i da ne sadržavaju samo zbirne podatke, samo kako bi potkrijepila svoje opravdane sumnje u pogledu činjenice da vrijednost prijavljena u deklaracijama predstavlja tržišnu vrijednost, odnosno iznos koji je stvarno plaćen ili koji je plativ za tu robu, ili ih mogu upotrebljavati također kako bi se na tom temelju utvrdila njihova carinska vrijednost u skladu s alternativnom metodom iz članka 30. stavka 2. točke (c) Carinskog zakonika Zajednice (Uredba br. 2913/1992) (koja odgovara takozvanoj metodi „deduktivne vrijednosti” iz članka 7[4]. stavka 2. točke (c) Carinskog zakonika Unije (Uredba br. 952/2013)) ili eventualno nekom drugom alternativnom metodom? Na koji način na odgovor na to pitanje utječe činjenica da se u skladu s člankom 152. stavkom 1. Uredbe (EEZ) br. 2454/93 (provedbena uredba) ne može utvrditi da se trenutačno prodaje istovjetna ili slična roba?

3. U svakom slučaju, je li uporaba navedenih statističkih vrijednosti za utvrđivanje carinske vrijednosti određene uvezene robe, koja je istovjetna primjeni najnižih cijena, u skladu s obvezama koje proizlaze iz Međunarodnog sporazuma o utvrđivanju carinske vrijednosti Svjetske trgovinske organizacije (WTO), koji se naziva i Sporazum o provedbi članka VII. Općeg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994., čija je stranka Europska unija, s obzirom na činjenicu da se tim sporazumom izričito zabranjuje uporaba najnižih cijena?

4. U vezi s prethodnim pitanjem: primjenjuju li se iznimka određena u korist načela i općih odredbi navedenog međunarodnog sporazuma o provedbi članka VII. Općeg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. i predviđena člankom 31. stavkom 1. Carinskog zakonika Zajednice (Uredba br. 2913/1992) u pogledu alternativne metode za utvrđivanje carinske vrijednosti i, u skladu s tim,

isključivanje primjene najmanjih vrijednosti iz stavka 2. tog članka (koje ne postoji u odgovarajućoj odredbi članka 74. stavka 3. Carinskog zakonika Unije (Uredba br. 952/2013)) samo kada se upotrebljava ta metoda ili se njima uređuju sve alternativne metode utvrđivanja carinske vrijednosti?

5. U slučaju da se utvrdi da se pojednostavljenjem razvrstavanja u smislu članka 81. Carinskog zakonika Zajednice (Uredba br. 2913/1992) (koji je postao članak 177. Carinskog zakonika Unije (Uredba br. 952/2013)) koristilo u trenutku uvoza, može li se primijeniti alternativna metoda iz članka 30. stavka 2. točke (c) Carinskog zakonika Zajednice (Uredba br. 2913/1992) (koji odgovara članku 70. stavku 2. točki (c) Carinskog zakonika Unije (Uredba br. 952/2013)) neovisno o raznolikosti robe prijavljene s istom oznakom TARIC u istoj deklaraciji i posljedičnoj izmišljenoj vrijednosti robe koja nije obuhvaćena tom oznakom tarifnog razvrstavanja?

6. Naposljetku, neovisno o navedenim pitanjima: jesu li odredbe grčkog zakonodavstva kojima se uređuje utvrđivanje subjekata koji su dužni platiti PDV na uvoz dovoljno jasne u skladu sa zahtjevima prava Unije, u dijelu u kojem se njima određuje da je porezni obveznik „takozvani vlasnik uvezene robe“?

Relevantne odredbe prava Unije i sudska praksa Suda

Odluka Vijeća 87/369/EEZ od 7. travnja 1987. o sklapanju Međunarodne konvencije o Harmoniziranom sustavu nazivlja i brojevanog označavanja robe i Protokola o izmjenama te Konvencije (SL 1987., L 198, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 6., str. 3.)

Uredba Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi (SL 1987., L 256, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 12., str. 3.): članak 3. stavak 1. i Prilog I.

Uredba Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice (SL 1992., L 302, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 2., str. 110.): uvodna izjava 6., članak 4. točka 10., članak 29. stavak 1., članci 30., 31., 59., 62., 63., 68., 74., 78., 79., 81., 201. i 213., članak 220. stavak 2. te članak 221. stavci 3. i 4. (u daljnjem tekstu: CZZ)

Uredba Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 o Carinskom zakoniku Zajednice (SL 1993., L 253, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 1., str. 3.): članak 19. stavak 1., članak 142. stavak 1. te članci 150., 151., 152. i 181.a

Odluka Vijeća 94/800/EZ od 22. prosinca 1994. o sklapanju u ime Europske zajednice, s obzirom na pitanja iz njezine nadležnosti, sporazuma postignutih u Urugvajskom krugu multilateralnih pregovora (1986. – 1994.) (SL 1994., L 336,

str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 74., str. 3.), na temelju koje je Europska zajednica sklopila i Sporazum o provedbi članka VII. Općeg sporazuma o carinama i trgovini 1994. (SL 1994., L 336, str. 119.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 74., str. 128.)

Uredba Vijeća (EZ) br. 515/97 od 13. ožujka 1997. o uzajamnoj pomoći upravnih tijela država članica i o suradnji potonjih s Komisijom radi osiguravanja pravilne primjene propisa o carinskim i poljoprivrednim pitanjima (SL 1997., L 82, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 13., str. 163.): članci 23. i 24.

Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL 2006., L 347, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 1., str. 120.): uvodne izjave 43. i 44., članak 2. stavak 1. te članci 30., 70., 85., 201. i 211.

Uredba (EZ) br. 471/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o statistici Zajednice u vezi s vanjskom trgovinom sa zemljama nečlanicama te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1172/95 (SL 2009., L 152, str. 23.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 18., str. 53.): članak 3. stavak 1., članak 4. stavak 1., članak 5. stavak 1. te članci 6. i 8.

Uredba Komisije (EU) br. 113/2010 od 9. veljače 2010. o provedbi Uredbe (EZ) br. 471/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o statistici Zajednice u vezi s vanjskom trgovinom s državama nečlanicama, u pogledu pokrivenosti trgovine, definicije podataka, sastavljanja statistike trgovine po karakteristikama poduzeća i valuti računa, te posebne robe ili kretanja (SL 2010., L 37, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 18., str. 73.): članak 4. stavci 1. i 2.

Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL 2013., L 269, str. 1. te ispravci SL 2013., L 287, str. 90., SL 2015., L 72, str. 64., SL 2016., L 267, str. 2., SL 2018., L 294, str. 44., SL 2022., L 43, str. 93. i SL 2023., L 90151): članci 71., 72., 74. i 177. (u daljnjem tekstu: CZU)

Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/2447 od 24. studenoga 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju Carinskog zakonika Unije (SL 2015., L 343, str. 558. te ispravci SL 2016., L 87, str. 35., SL 2017., L 101, str. 196. i SL 2018., L 157, str. 27.): članak 222.

Presude Suda od 28. veljače 2008., Carboni e derivati (C-263/06, EU:C:2008:128); od 29. srpnja 2010., Pakora Pluss (C-248/09, EU:C:2010:457); od 12. prosinca 2013., Christodoulou i drugi (C-116/12, EU:C:2013:825); od 16. lipnja 2016., EURO 2004. Hungary (C-291/15, EU:C:2016:455); od 9. ožujka 2017., GE Healthcare (C-173/15, EU:C:2017:195); od 9. studenoga 2017., LS

Customs Services (C-46/16, EU:C:2017:839); od 20. prosinca 2017., Hamamatsu Photonics Deutschland (C-529/16, EU:C:2017:984); od 20. lipnja 2019., Oribalt Rīga (C-1/18, EU:C:2019:519); od 10. srpnja 2019., Federal Express Corporation Deutsche Niederlassung (C-26/18, EU:C:2019:579); od 19. prosinca 2019., Amoena (C-677/18, EU:C:2019:1142); od 18. lipnja 2020., Hydro Energo (C-340/19, EU:C:2020:488); od 9. srpnja 2020., Direktor na Teritorialna direkcija Jugozapadna Agencija „Mitnitsi” (C-76/19, EU:C:2020:543); od 19. studenoga 2020., 5th AVENUE (C-775/19, EU:C:2020:948); od 3. ožujka 2021., Hauptzollamt Münster (Mjesto nastanka PDV-a) (C-7/20, EU:C:2021:161); od 22. travnja 2021., Lifosa (C-75/20, EU:C:2021:320); od 8. ožujka 2022., Komisija/Ujedinjena Kraljevina (Borba protiv prijevara umanjnjem vrijednosti) (C-213/19, EU:C:2022:167); od 12. svibnja 2022., U. I. (Neizravni carinski zastupnik) (C-714/20, EU:C:2022:374); od 9. lipnja 2022., Baltic Master (C-599/20, EU:C:2022:457) i od 9. lipnja 2022., FAWKES (C-187/21, EU:C:2022:458)

Relevantne odredbe nacionalnog prava

Nomos 2859/2000, Kyrosi Kodika Forou Prostithemenis Axias (FEK A' 248/7.11.2000) (Zakon br. 2859/2000 o provedbi Zakonika o porezu na dodanu vrijednost (Službeni list Helenske Republike A248/7.11.2000)):

Članak 1., članak 2. stavak 1. i članak 20. stavak 1.

Članak 35. stavak 3.: „U slučaju uvoza robe porezni obveznik je takozvani vlasnik uvezene robe u skladu s odredbama carinskog zakonodavstva”.

Nomos 2960/2001, Ethnikos teloneiakos kodikas (FEK A' 265/22.11.2001) (Zakon br. 2960/2001 o Nacionalnom carinskom zakoniku (Službeni list Helenske Republike A' 265/22.11.2001)):

Članak 1. stavak 1. te članak 28. stavci 1. i 2.

Članak 29. stavak 6.: „Dužnik koji ima carinski dug je deklarant, osoba u čije je ime podnesena prijava trošarina i drugih davanja te bilo koja druga osoba u odnosu na koju je na temelju odredbi carinskog zakonodavstva nastala obveza [...]”.

Članak 31., članak 33. stavak 1. i članak 142.

Članak 150.: „1. Osobama koje na bilo koji način sudjeluju u carinskom prekršaju u smislu članka 142. stavka 2. ovog zakonika i ovisno o stupnju sudjelovanja svake osobe, neovisno o provedbi kaznenog progona protiv tih osoba, u skladu s odredbama članka 152. i 155. te sljedećih članaka ovog zakonika osobno i solidarno nalaže se plaćanje carine uvećane za iznos koji može biti od tri do pet puta veći u odnosu na iznos carina primjenjivih na predmet prekršaja za sve suodgovorne osobe. U tu svrhu carine se izračunavaju u skladu s odredbama

Carinskog zakonika Zajednice i relevantnim nacionalnim odredbama kojima se uređuje nastanak carinskog duga. U slučaju [...] izdavanja računa za iznos koji je manji od stvarnog iznosa poreznu osnovicu navedene povećane carine čini razlika između carina koje proizlaze iz vrijednosti dobivene u trenutku carinjenja i tekuće tržišne vrijednosti. Ako je trostruki iznos carina i drugih davanja za krijumčarenu robu manji od tisućpetsto eura (1500,00), utvrđuje se sankcija u tom iznosu u slučaju proizvoda koji podliježu trošarinama i u polovici tog iznosa u slučaju drugih proizvoda [...]. Odgovornost za plaćanje carina, poreza i drugih davanja koji nisu plaćeni unatoč tomu što je zakonito nastao carinski dug može se pripisati zasebno na temelju obrazloženog poreznog rješenja. [...] 5. Doneseno porezno rješenje neovisno je o usporednoj provedbi kaznenog progona i kaznenoj presudi koja će se donijeti”.

Članak 155.

Sažet prikaz činjenica i postupka

Tužitelj je vlasnik tekstilnog poduzeća i u okviru svoje poslovne aktivnosti kupio je odjeću uvezenu iz Turske od uvoznika odjevnih predmeta.

Uvoznik o kojem je riječ osnovao je 2014. poduzeće s jednim članom za veleprodaju odjevnih predmeta sa sjedištem u Solunu. Do kraja 2016. poduzetnik je podnio stotinjak uvoznih deklaracija s prijavljenom vrijednošću robe od otprilike 6 000 000,00 eura. Na temelju prijave zbog izdavanja računa za iznos koji je manji od stvarnog iznosa uvezenih proizvoda carinski ured proveo je 2016. reviziju poduzetnika.

Revizija je otkrila nepravilnosti u funkcioniranju poduzeća i uvozima koje je ono izvršilo. Ispostavilo se, među ostalim, da je navodni uvoznik bio zaposlenik jednog drugog trgovca odjevnim predmetima. Osim toga, roba podvrgnuta fizičkoj inspekciji količinski je odgovarala robi prijavljenoj u svakoj uvoznoj deklaraciji, ali se razlikovala u pogledu kvalitete, sastava, dimenzija i dizajna, kao i u pogledu njezine vrijednosti, što se nije odražavalo u računima za uvoz priloženima deklaracijama, te su revizori smatrali da su prijavljene vrijednosti očito manje od stvarnih vrijednosti.

Nakon inspekcije carinski ured zaključio je da je poduzeće samo nominalno u vlasništvu uvoznika, dok je stvarni operator bio navedeni trgovac odjevnim predmetima. Inspeksijska tijela smatrala su da je krijumčarski lanac djelovao na sljedeći način: operatori zainteresirani za uvoz odjeće iz Turske najprije su odlazili u tu zemlju, gdje su stupali u kontakt s dobavljačima koji su plaćali u gotovini. Sporazumom je predviđeno da robu neće izravno izvoziti prodavatelj, nego da će se ona predati prijevoznikom društvu koje će se pobrinuti za prijevoz u Grčku. Roba je bila zapakirana na način da su grčka carinska tijela dovedena u zabludu u pogledu njezine kvalitete i vrijednosti. Jedno drugo tursko društvo izdavalo je račun za carinjenje robe koji je bio netočan kad je bila riječ o vrijednostima (izdavanje računa za iznos koji je manji od stvarnog iznosa) te u

koji je bila uključena sva roba i u kojem je poduzetnik naveden kao kupac. U računu o kojem je riječ roba je navedena općenito, a iskazane vrijednosti bile su znatno manje od onih koje su zapravo platili grčki poduzetnici stvarnim turskim dobavljačima.

Nakon carinjenja robu je jedno drugo prijevozničko društvo prevozilo stvarnim kupcima u cijeloj Grčkoj. Naknadu za prijevoz iz Turske plaćali su krajnji primatelji u gotovini i bez izdavanja fiskalnog računa, dok se PDV iz računa koji je izdalo društvo također plaćao u gotovini. Vrijednosti navedene u računima za prodaju na unutarnjem tržištu bile su tek neznatno veće od vrijednosti deklariranih u trenutku uvoza, dok su količine navedene u većini računa uvelike bile neprecizne jer veći dio primatelja nije htio da računi odražavaju stvarno primljene količine.

Nadležni carinski ured u Solunu procijenio je ukupni iznos poreza i drugih utajenih davanja za gotovo sve uvoze koje je izvršio poduzetnik na 6 211 300,19 eura.

Konkretno, utvrđeno je da je tužitelj zajedno s drugim glavnim članovima uvoznikova poduzeća 2014. namjerno naručio, kupio, uvezao i primio robu ispod cijene koja je uvezana s novim deklaracijama kojima su priloženi računi koji nisu bili točni kad je bila riječ o vrijednosti robe. Tužitelj je priznao da su postojale te transakcije s uvoznikovim poduzećem, ali je zaniijekao da su za robu izdani računi za iznos koji je manji od stvarnog iznosa te je osporavao način na koji je izračunana carinska vrijednost robe.

Međutim, carinski ured smatrao je da su sve osobe koje su bile uključene u krijumčarski lanac, uključujući tužitelja kao krajnjeg primatelja i kupca robe, djelovale sa zajedničkom namjerom počinjenja kaznenog djela krijumčarenja, koje se sastojalo od toga da su u trenutku uvoza za robu izdavani računi za iznos koji je manji od stvarnog iznosa i od posjedovanja te robe namijenjene potrošnji.

Nakon toga donesena su porezna rješenja koja tužitelj pobija, a u skladu s kojima se smatralo da su za kazneno djelo krijumčarenja odgovorni, s jedne strane, tužitelj kao krajnji primatelj robe u skladu sa svakom deklaracijom te stvarni uvoznik i, s druge strane, osobe koje su sudjelovale u aktivnosti poduzetnika. Smatralo se da su one djelovale zajedno s namjerom da grčku državu liše poreznih davanja koja treba platiti za robu koja se uvozi iz inozemstva, čime je izbjegnuto plaćanje pripadajućeg PDV-a i stečena odgovarajuća izravna gospodarska prednost.

Na temelju opisanog ponovno je procijenjena vrijednost robe koja je uvezana sa svakom deklaracijom te je izračunan iznos utajenog PDV-a po uvozniku i po deklaraciji, čije je plaćanje solidarno naloženo svim suodgovornim osobama te je istodobno naloženo plaćanje povećanih carina u trostrukom iznosu utajenog PDV-a.

Valja napomenuti da je nakon podnošenja tužbe tužitelj oslobođen optužbi za kazneno djelo krijumčarenja pravomoćnom presudom iz 2021.

Glavni argumenti stranaka glavnog postupka

Kao prvo, tužitelj poriče bilo kakvu uključenost u navodno krijumčarenje i tvrdi da nedostaje element izdavanja računa za iznos koji je manji od stvarnog iznosa, dok tuženik zahtijeva da se argumenti druge strane odbiju kao neosnovani i nedokazani.

Osim toga, tužitelj tvrdi da je za sud koji je uputio zahtjev obvezujuća činjenica da je pravomoćno oslobođen optužbi za kazneno djelo krijumčarenja. Suprotno tomu, tuženik tvrdi da je obvezujući učinak navedene pravomoćne oslobađajuće presude ograničen na pitanje krijumčarenja i s time povezanih povećanih carina, a ne na dio koji se odnosi na PDV primjenjiv na robu u deklaracijama o kojima je riječ.

Osim toga, tužitelj tvrdi da je carinski ured pogrešno naknadno utvrdio carinsku vrijednost robe o kojoj je riječ. Budući da je u svakoj deklaraciji roba bila drukčija (s drukčijom oznakom TARIC), tužitelj tvrdi da je carinski ured nezakonito uzeo u obzir vrijednost robe s oznakom TARIC višeg tarifnog broja koji je uvoznik naveo u deklaraciji u okviru pojednostavljenja razvrstavanja. On usto tvrdi da je postupak pojednostavljenja primijenjen samo u malom broju slučajeva.

Osim toga, tužitelj smatra da je carinski ured pogrešno uzeo u obzir cijenu proizvoda koji su predstavljali veće količine u deklaraciji ili cijene po kojima su se proizvodi o kojima je riječ prodavali u istom razdoblju. Suprotno tomu, naveo je da je uzeta u obzir vrijednost robe koja nije povezana s robom koja je uvezena s deklaracijama o kojima je riječ, a koju on nije stavljao na tržište.

Osim toga, tužitelj tvrdi da metoda „pravednih cijena” – „ulaznih cijena” (*threshold values*), koja se temelji na podacima iz računalne baze podataka i sustava Zajednice AFIS i AMT, nije obuhvaćena nijednom od metoda koje se taksativno navode u CZU-u za izračun carinske vrijednosti, da je proizvoljna te da stoga nije zakonito upotrijebljena. Takve cijene mogu se upotrijebiti samo kako bi se potkrijepilo osporavanje deklarirane vrijednosti, a ne kako bi se utvrdila carinska vrijednost.

Konkretno, na temelju tužiteljevih tvrdnji, u trenutku podnošenja deklaracija o kojima je riječ (2014.) upotrijebljene „pravedne cijene” nisu bile ni primjenjive. Čak i kad bi se smatralo da je uporaba tih cijena za utvrđivanje carinske vrijednosti zakonita, u ovom su slučaju nezakonito upotrijebljene cijene proizvoda s višim tarifnim brojem u pogledu svih proizvoda koji su uvezeni s deklaracijama o kojima je riječ. Osim toga, to je dovelo do znatnih fluktuacija cijene istog proizvoda u različitim deklaracijama.

Slijedom toga, tužitelj smatra, s jedne strane, da u ovom slučaju carinska vrijednost nije zakonito utvrđena na temelju oznaka TARIC i, s druge strane, da

nisu pruženi konkretni razlozi za izostanak uporabe tržišne vrijednosti i drugih alternativnih metoda ni za metodu izračuna carinske vrijednosti robe u trenutku uvoza.

Tuženik smatra da je pojednostavljeno razvrstavanje općenito primijenjeno na sve deklaracije o kojima je riječ. Stoga tvrdi da utvrđivanje carinske vrijednosti nije provedeno proizvoljno, nego na temelju metode jedinične cijene primijenjene u skladu s minimalnom tarifom koja se temelji na 50 % pravedne cijene po kilogramu robe (a ne po stavci robe) dobivene iz računalnog sustava AMT preko programa AFIS MAB.

Osim toga, tuženik smatra da primjena pojednostavljenja razvrstavanja ne isključuje mogućnost uporabe prethodne metode utvrđivanja carinske vrijednosti. Razlog zbog kojeg je primijenjena ta metoda u ovom je slučaju taj da nije bilo moguće primijeniti metodu tržišne vrijednosti istovjetnih ili sličnih proizvoda, kao prvo, zbog toga što je svaki proizvod nepotpuno opisan u odgovarajućim računima i, kao drugo, zbog nemogućnosti da se ti proizvodi fizički provjere jer nisu oduzeti. Međutim, čak i da se ta metoda može primijeniti, ona bi dovela do utvrđivanja veće vrijednosti. Kad je riječ o znatnim odstupanjima među različitim deklaracijama s obzirom na cijenu istog proizvoda, tuženik tvrdi da je do toga došlo, s jedne strane, zbog činjenice da je procijenjena carinska vrijednost izračunana po stavci, a ne po kilogramu, kao u slučaju ulaznih cijena i, s druge strane, zbog tarifnog broja pod kojim su proizvodi razvrstani kao cjelina jer ih se smatralo jedinstvenim proizvodom.

Sažet prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

Sud koji je uputio zahtjev najprije smatra da, iako ga navedena oslobađajuća presuda ne obvezuje kad je riječ o pripisivanju odgovornosti tužitelju za gubitak PDV-a na uvoz, taj sud treba, međutim, u skladu s pretpostavkom nedužnosti, to razmotriti s obzirom na istaknuti argument prema kojem tužitelj nije znao da su za uvezenu robu o kojoj je riječ izdavani računi za iznos koji je manji od stvarnog iznosa.

Osim toga, sud koji je uputio zahtjev smatra da provjeri je li zakonito izdavanje računa za iznos koji je manji od stvarnog iznosa, koju provode carinska tijela, treba razumno prethoditi ocjena u pogledu toga je li tužitelj znao za to izdavanje računa za iznos koji je manji od stvarnog iznosa. Naime, riječ je o pitanju o objektivnoj prirodi povrede koja se stavlja na teret, a koje se odnosi na utvrđivanje je li cijena koja je stvarno ugovorena i plaćena te na koju se obračunavaju carine i druga davanja u ovom slučaju bila veća od deklarirane cijene koja je navedena u računima podnesenima u trenutku carinjenja. Stoga se sud koji je uputio zahtjev usredotočuje na ispitivanje osnovanosti tužbenog razloga koji se odnosi na to da je carinski ured pogrešno utvrdio carinsku vrijednost.

Na temelju odredbi carinskog zakonodavstva Unije kojima se uređuje pitanje načina utvrđivanja carinske vrijednosti, postojeće sudske prakse Suda u području

izračuna carinske vrijednosti uvezene robe, s obzirom na mogućnost uporabe „statističkih vrijednosti”, ali i na temelju relevantnih odredbi CZZ-a (sada CZU) u širem kontekstu međunarodnog prava i odgovarajućih obveza Unije, sud koji je uputio zahtjev smatra da uporaba „statističkih vrijednosti” prilikom utvrđivanja „pravednih cijena” i „ulaznih cijena” (*threshold values*) nije neuobičajena. Cilj je takve uporabe pružanje pomoći nadležnim nacionalnim carinskim tijelima da, s jedne strane, otkriju slučajeve prijevare i utaje carina i poreza na uvoz na temelju izdavanja računa za iznos koji je manji od stvarnog iznosa i, s druge strane, usto, da utvrde carinsku vrijednost uvezene robe.

Osim nacionalnih statističkih baza podataka postoje i slične baze podataka Unije, poput Carinskog informatičkog sustava iz Uredbe br. 515/97 i COMEXT-a (kojim upravlja Eurostat), čijim se podacima puni OLAF-ov informatički sustav za borbu protiv prijevare (AFIS – *Anti Fraud Information System*), koji obuhvaća aplikaciju *Automated Monitoring Tool* (AMT).

Nacionalna carinska tijela mogu pristupiti navedenim podacima preko vlastitih informatičkih sustava, ali čini se da tu mogućnost nemaju svi gospodarski subjekti. Osim toga, statističke baze podataka uređene uredbama br. 471/2009, 1172/1995 i 113/2010 u načelu sadržavaju zbirne podatke pri čemu se ne uzimaju u obzir posebna obilježja proizvoda i komercijalna razina prodaja iako se na utvrđivanje statističke vrijednosti primjenjuje izričita iznimka u korist primjene općih načela utvrđenih Sporazumom o provedbi članka VII. Općeg sporazuma o carinama i trgovini (Sporazum WTO-a o utvrđivanju carinske vrijednosti), kojima se isključuju proizvoljne ili izmišljene vrijednosti.

S obzirom na prethodno navedeno sud koji je uputio zahtjev smatra da carinska tijela mogu nedvojbeno upotrebljavati „statističke vrijednosti” u obliku „pravednih cijena” kako bi potkrijepila opravdanu sumnju u pogledu točnosti deklarirane tržišne vrijednosti, zajedno s drugim provjerama koje provode tijela nadležna za carinski nadzor. U tom pogledu valja napomenuti da Europska unija može upotrebljavati te „statističke vrijednosti” kako bi se utvrdili gubici u doprinosima „vlastitih sredstava” država članica koje ne provode učinkovite provjere za otkrivanje prijevare (presuda od 8. ožujka 2022., C-213/19, Komisija/Ujedinjena Kraljevina, ECLI:EU:C:2022:167).

Međutim, s obzirom na to da se u navedenoj presudi Suda (vidjeti osobito točku 412.) upućuje i na isključivu nadležnost država članica za utvrđivanje carinske vrijednosti kao osnove za izračun carina, u skladu sa sekvencijalnim metodama predviđenima CZZ-om (sada CZU) i neobvezujućom prirodom primjenjivog kriterija rizika, sud koji je uputio zahtjev razumno dvoji u pogledu činjenice da se te prosječne statističke vrijednosti („ulazne cijene”) mogu kao takve upotrijebiti za utvrđivanje carinske vrijednosti robe.

Osim toga, javljaju se dvojbe i u pogledu činjenice da uporaba tih vrijednosti može biti posebno uključena u alternativnu metodu iz članka 30. stavka 2. točke (c) Carinskog zakonika Zajednice, koja je, u skladu s praksom grčkih

carinskih tijela, primijenjena u ovom slučaju unatoč tomu što i ta metoda upućuje na „istovjetnu” i „sličnu” robu. Usto se čini da razdoblje na koje se odnose vrijednosti o kojima je riječ nije obuhvaćeno vremenskim ograničenjima predviđenima člankom 152. stavkom 1. točkom (b) Uredbe br. 2454/1993.

Dvojbe suda koji je uputio zahtjev povećava činjenica da isključiva uporaba navedenih vrijednosti u biti podrazumijeva utvrđivanje carinske vrijednosti na temelju najmanjih vrijednosti, koje su po definiciji izmišljene, što proturječi filozofiji utvrđivanja carinske vrijednosti koja prevladava u međunarodnoj trgovini. Osim toga, sud koji je uputio zahtjev dodatno dvoji u pogledu pravilnog tumačenja i primjene pravila prava Unije o posebnoj prirodi uvoza o kojima je riječ, a koji su provedeni uporabom pojednostavljenja predviđenog člankom 81. CZZ-a (koji je postao članak 177. CZU-a), koje se sastoji od toga da se sva roba u istoj deklaraciji koja je razvrstana s različitim oznakama deklarira pod jednom oznakom TARIC, odnosno oznakom za koju je predviđena viša stopa carine.

S obzirom na navedene dvojbe u pogledu tumačenja i primjene spornih odredbi CZZ-a i Uredbe br. 2454/93 te prijeku potrebu da se odgovori na ta pitanja o tumačenju zbog toga što se ona javljaju u velikom broju sličnih predmeta koji su već u tijeku pred grčkim sudovima sud koji je uputio zahtjev odlučio je prekinuti vlastiti postupak u kojem donosi konačnu odluku i uputiti Sudu prvih pet prethodnih pitanja.

Naposljetku, kad je riječ o dijelu u kojem se ovaj predmet odnosi na to da se (samo) plaćanje PDV-a (zbog toga što je u Grčku uvezena roba podrijetlom iz Turske za koju nisu predviđene carine) pripisuje krajnjem primatelju robe o kojoj je riječ, sud koji je uputio zahtjev, uzimajući u obzir da svaka država članica određuje ili priznaje osobu ili osobe kao osobe koje su odgovorne za plaćanje tog poreza, pod uvjetom da su nacionalne odredbe dovoljno jasne i precizne te da se pritom poštuje načelo pravne sigurnosti, dvoji u pogledu toga da odredbe Zakona br. 2859/2000 i Zakona br. 2960/2001 ispunjavaju taj uvjet i smatra da je potrebno uputiti Sudu šesto prethodno pitanje.